

welijk een sta-in-de-weg was en daarom meenden te moeten en te mogen scheiden. Daarop gaat Paulus in vers 10 en volgende in. Let er op dat hij dan niet met een persoonlijke wens komt (zoals: ik wilde dat alle mensen waren zoals ik ben, vers 7) maar naar de wil van de Heere verwijst: "Doch de getrouwen gebied niet ik, maar de Heere, dat de vrouw van de man niet scheide". Een scheiding was ook verboden als bijvoorbeeld de man zich bij de christelijke gemeente aansloot en de vrouw het heidendom bleef aanhangen, of omgekeerd. Bij elkaar blijven, zegt de apostel. Dat is Gods wil: Gij zult niet echtbreken. De godsdienst kan innerlijk scheiding brengen tussen man en vrouw en letterlijke echtscheiding tot gevolg hebben. Dat is niet geoorloofd, zegt de Heere. Het feit dat de heidense vrouw tot het geloof in Christus kwam en de man niet, wordt door de apostel niet als iets negatiefs gezien. Daarom zegt hij dat de ongelovige man is geheiligd door de (gelovige) vrouw en dat de kinderen heilig zijn. Dat de ongelovige man door zijn

huwelijk met een gelovige vrouw "geheiligd" is, heeft geen zogenaamde heilswaarde. Zolang die ongelovige man zou volharden in het verwerpen van het evangelie, waar hij nu ook door zijn vrouw mee in aanraking kwam, zou hij buiten het Koninkrijk van God staan, al was hij wel dichtbij dat Koninkrijk, apart gezet, bevoorrecht, geheiligd. En dat huwelijk met die ongelovige man, maakte die gelovige vrouw niet onrein en sloot haar niet buiten de gemeenschap van de kerk.

Laten we hieruit niet de conclusie trekken dat het er dus niet toe doet of een kerkelijke jongen met een onkerkelijk meisje thuis komt of met iemand van eigen gemeente. Het gaat hier om bestaande huwelijken, waarin grote veranderingen plaats vonden door de bekering van man of vrouw. Wat de verkering, het nog aangaan van een huwelijk betreft, zegt 2 Korinthe 6 geen ander juk met ongelovigen aan te trekken. Er zijn voorbeelden te noemen waar het ondanks "twee geloven op één kussen", óf kerkelijk en onkerkelijk in één huwelijk, goed

is gekomen. Maar we moeten het risico onder ogen zien, dat de onkerkelijke het aan invloed op de ander en op de kinderen wint, met alle gevolgen van dien.

Wat is het een zegen als iemand van het gezin de Heere vreest. Wat is het groot als zowel vader en moeder de Heere mogen vrezen. En wat kan het in het huwelijk zwaar worden als de onkerkelijke man of vrouw volhardt in het afwijzen van de Heere. Is het huwelijk eenmaal gesloten, dan is scheiden tegen Gods gebod. Wie in een dergelijke situatie verkeert en het als een kruis ervaart, moet met dat kruis naar de Heere en vragen of die wonderdoende en genadige en almachtige God een wonder zou willen doen. Het huwelijk is niet bedoeld als evangelisatie-instituut, maar de een kan de ander tot eeuwige zegen zijn, onder de onmisbare zegen van de Heere. Wie zijn vrouw en kinderen echt lief heeft, begeert maar één ding: hun bekering. Wordt vervolgd!

K. Hoefnagel

Inhoud Bewaar het Pand 2009

MEDITATIES

Schrijver	tekst	pagina
Ds. P. Roos	Genesis 12:1b	185
Ds. P. Roos	Jozua 5:2b	245
Ds. M.A. Kempeneers	1 Koningen 17:14	161
Ds. M. van der Sluys	Psalm 69:34	209
Ds. A. van de Weerd	Spreuken 28:23	233
Ds. A. van Heteren	Jesaja 9:5 (ged.)	269
Ds. M.A. Kempeneers	Jesaja 61:10a	113
Ds. P. den Butter	Mattheüs 2:13	1
Ds. P. den Butter	Mattheüs 26:75	53
Ds. L.W. v.d. Meij	Mattheüs 27:21	77
Ds. B. de Romph	Markus 15:17	65
Ds. M.A. Kempeneers	Lukas 2:7b	281
Ds. K. Hoefnagel	Lukas 7:1-10	13
Ds. B.L.C. Aarnoudse	Lukas 12:21	257
Ds. M.A. Kempeneers	Lukas 18:37	221
Ds. B.L.C. Aarnoudse	Johannes 3:14-15	41
Ds. M.A. Kempeneers	Johannes 4:16	25
Ds. B.L.C. Aarnoudse	Handelingen 1:6	125
Ds. P. van Zonneveld	Romeinen 8:26b	149
Ds. A. van Heteren	1 Korinthe 15:14	89
Ds. J.P. Boiten	1 Korinthe 15:49	101
Ds. A. Hoekman	2 Korinthe 13:11m	173

Ds. A. van Heteren	Hebreeën 11:30	197
Ds. A. van Heteren	Openbaring 15:2 ged.	137

VAN DE REDACTIE

Emeritaat ds. A.v.d. Weerd	14
Br. A. Beukers	14
Ontmoetingsdag 18 april Werkendam	14
Ambtsdragerconferentie	14
Jaaroverzicht 2008	26
Ds. M.C. Tanis, 80 jaar	26
Koningin Beatrix, 71 jaar	26
Chr. Geref. Bezinningskring binnen de classis Leeuwarden	26
Overlijden br. Beukers	42
Biddag voor gewas en arbeid	66
Goede Vrijdag en Pasen	77
Preken uit Openbaring	78
Verhuizing ds. A. van de Weerd	114
Hemelvaartsdag	126
Pinksterdagen	137
Ontmoetingsdag Urk, 19 september 2009	137
Zendingsdag Elburg	162
Schiedam, samenwerkingsgemeente CGK en HHK	173
Ds. M. Vlietstra, 85 jaar	185
Toogdag GBS 10 oktober te Barneveld	198
Woord en daad	198
De gemeente van Scheveningen mag weer een eigen herder en leraar hebben in de persoon van ds. W. Klaver	222
Ambtsdragerconferentie, 28 november in C.G.K. Sliedrecht-Bethel	
Spreker: Prof. dr. A. Baars, onderwerp: Het ambtelijk toezicht op de prediking	234
Dankdag voor gewas en arbeid	234
Fam. ds. P. van Zonneveld, 50 jarig huwelijks en ambtsjubileum	269
LCJ, 10 december 2009 Symposium "Om het hart van de jongeren"	269
Kerstdagen en jaarwisseling	282

ARTIKELN

Ambtelijke praktijk

Ds. M.C. Tanis	Wat een tekst	2
Ds. M.C. Tanis	Een ontboezeming	14
Ds. M.C. Tanis	Welk een woord	26
Ds. M.C. Tanis	Paulus' leven	42
Ds. M.C. Tanis	DE HEERE ZIJ GELOOFD!	54
Ds. M.C. Tanis	GROETEN	66
Ds. M.C. Tanis	EEN SPREKEND GEDEELTE	78
Ds. M.C. Tanis	HET LAATSTE VERS VAN DE BRIEF	90
Ds. M.C. Tanis	EEN TERUGBLIK 2 Tim. 1-4	102
Ds. M.C. Tanis	TITUS. PAULUS'MEDEWERKER	114
Ds. M.C. Tanis	HERDERLIJKE ZORG Titus 1:1	126
Ds. M.C. Tanis	GEGRONDE PREDIKING	138
Ds. M.C. Tanis	In de hoop des eeuwigen levens	150
	Titus 1:2a	
Ds. M.C. Tanis	Paulus' houding	162
Ds. M.C. Tanis	HERDERLIJKE ZORG Titus 1:5-9	174
Ds. M.C. Tanis	ZIT NIET STIL! Titus 1: 10 en 11	186
Ds. M.C. Tanis	GEEF ACHT EN DOET	198
Ds. M.C. Tanis	NIET MIS	210
Ds. M.C. Tanis	DE LEVENSHOUDING	222
Ds. M.C. Tanis	NIET UITGESCHAKELD	234
Ds. M.C. Tanis	EVANGELISCHE PLICHT	246

Ds. M.C. Tanis	HET HEILSGEBEUREN	258
Ds. M.C. Tanis	WAT EEN TOEKOMST	270
Ds. M.C. Tanis	WAT WORDT GEVRAAGD	282

Kerkelijk actueel

Ds. P. Roos	Huisbezoek (2)	3
Ds. P. Roos	Huisbezoek (3)	15
Ds. P. Roos	Huisbezoek (4)	27
Ds. P. Roos	Doorgaande ontwikkelingen	43
Ds. P. Roos	Huisbezoek (5)	55
Ds. P. Roos	UIT HET VERLEDEN	67
Ds. P. Roos	KERK EN KERKEN	79
Ds. P. Roos	Obama	91
Ds. P. Roos	De opleiding	103
Ds. P. Roos	Voorwerpelijk – onderwerpelijk	115
Ds. P. Roos	ONDERWIJS	127
Ds. P. Roos	CALVIJN	139
Ds. P. Roos	TRADITIONALISME	151
Ds. P. Roos	VERBONDENHEID	163
Ds. P. Roos	VERSMALLING	175
Ds. P. Roos	ONTWAAKT	187
Ds. P. Roos	BEGRAVEN	199
Ds. P. Roos	BREUKEN	211
Ds. P. Roos	NIHILISME	223
Ds. P. Roos	JEUGDLEVEN	235
Ds. P. Roos	TECHNIEK	246
Ds. P. Roos	DE MUUR	259
Ds. P. Roos	ATHENE	271
Ds. P. Roos	TEKENEN	283

De praktijk der godzaligheid

Ds. J.M.J. Kieviet	Het avondmaalsformulier (9)	10
Ds. J.M.J. Kieviet	Het avondmaalsformulier (10)	31
Ds. J.M.J. Kieviet	Het avondsmaalformulier (11)	60
Ds. J.M.J. Kieviet	Het avondsmaalformulier (12)	71
Ds. J.M.J. Kieviet	Het avondsmaalformulier (13)	95
Ds. J.M.J. Kieviet	Het avondsmaalformulier (14)	130
Ds. J.M.J. Kieviet	Het avondmaalsformulier (15)	141
Ds. J.M.J. Kieviet	Het avondsmaalformulier (16)	166
Ds. J.M.J. Kieviet	Het avondsmaalformulier (17)	179
Ds. J.M.J. Kieviet	Het avondmaalsformulier (18)	191
Ds. J.M.J. Kieviet	Het avondsmaalformulier (19)	203
Ds. J.M.J. Kieviet	Het avondsmaalformulier (20)	228
Ds. J.M.J. Kieviet	Het avondsmaalformulier (21)	276
Ds. J.M.J. Kieviet	Het avondsmaalformulier (22)	287

Bewaar het Panddag Werkendam 18 april 2009

Thema: Het ambtswerk van Christus.	105
Sprekers: Ds. M.C. Tanis,	105
ds. K. Hoefnagel, ds. P.J. Boiten	106
en ds. A. van Heteren	106

Bewaar het Panddag Urk 19 september 2009

Thema: Schepping en herschepping	227
Sprekers: ds. A. van Heteren,	227
ds. P. den Butter, ds. J.M.J. Kieviet	228
en ds. P. Roos	228

Vragenrubriek

De eerste liefde	5
Zondekennis en Christuskennis	17
Iets over homofilie	45
Gezinsvorming	57
Boaz en Machlon	69
Demas	81
Jeftha	93
Baard en ring	117
Beschermengelen	129
Ons uiterlijk	140
Dankdienst	152
Nalatenschap	181
De tien plagen	194
De plagen over Egypte	206
De plagen over Egypte (vervolg)	217
De plagen over Egypte (vervolg)	239
De plagen over Egypte (slot)	250
Hobby en werk op zondag	263
De inspiratie	274
Schuldgevoel	288

Column

Ds. J.M.J. Kieviet	Geslachten gaan, Geslachten komen.....	5
Ds. P. den Butter	Preekvoorzieners	17
Ds. J.M.J. Kieviet	Welgemeend	29
Ds. P. den Butter	Rotterdam-West	45
Ds. J.M.J. Kieviet	Ziek van de kerk?	57
Ds. P. den Butter	Apollos	69
Ds. J.M.J. Kieviet	Pijn	81
Ds. P. den Butter	Doorstart	93
Ds. P. den Butter	Haalbaar	105
Ds. J.M.J. Kieviet	Apeldoorn	117
Ds. P. den Butter	Loolaankerk	129
Ds. J.M.J. Kieviet	Delen en/of helen?	141
Ds. P. den Butter	LUTJEGAST	153
Ds. J.M.J. Kieviet	Een gesloten Bijbel	165
Ds. P. den Butter	Nagesprek	177
Ds. J.M.J. Kieviet	Het meisje van Elspeet	189
Ds. P. den Butter	FRC	201
Ds. J.M.J. Kieviet	Opgebrand	213
Ds. P. den Butter	J. de Winter	225
Ds. J.M.J. Kieviet	Vanavond huisbezoek	237
Ds. P. den Butter	BEKERTJES	249
Ds. J.M.J. Kieviet	Hanenpoten	261
Ds. P. den Butter	BEREND BOTJE	273
Ds. J.M.J. Kieviet	In de poort van Nain	285

Bijbelstudie

Ds. P. den Butte	Rehabeam (4)	6
Ds. P. den Butter	Rehabeam (5)	18
Ds. P. den Butter	Rehabeam (6)	29
Ds. P. den Butter	Rehabeam (7)	46
Ds. P. den Butter	Rehabeam (8)	58
Ds. P. den Butter	Rehabeam (9)	70
Ds. P. den Butter	Abia (1)	82

Ds. P. den Butter	Abia (2)	95
Ds. P. den Butter	Abia (3)	108
Ds. P. den Butter	Asa (1)	119
Ds. P. den Butter	Asa (2)	131
Ds. P. den Butter	Asa (3)	143
Ds. P. den Butter	Asa (4)	154
Ds. P. den Butter	Asa (5)	164
Ds. P. den Butter	Josafat (1)	177
Ds. P. den Butter	Josafat (2)	188
Ds. P. den Butter	Josafat (3)	201
Ds. P. den Butter	Josafat (4)	213
Ds. P. den Butter	Josafat (5)	224
Ds. P. den Butter	Josafat (6)	237
Ds. P. den Butter	Josafat (7)	249
Ds. P. den Butter	Josafat (8)	261
Ds. P. den Butter	Josafat (9)	272
Ds. P. den Butter	Josafat (10)	285

Sprekend verleden

Ds. A. van Heteren	Florentius Costerus	8
Ds. A. van Heteren	Johannes Hoornbeeck	20
Ds. A. van Heteren	Isaac de Leeuw	61
Ds. A. van Heteren	Wilhelmus à Brakel	72
Ds. A. van Heteren	David Bruinings	83
Ds. A. van Heteren	Dionysius Spranckhuysen (1)	107
Ds. A. van Heteren	Dionysius Spranckhuysen (2)	118
Ds. A. van Heteren	Dionysius Spranckhuysen (3)	145
Ds. A. van Heteren	Dionysius Spranckhuysen (4) slot	156
Ds. H.v.d. Ham	Ds. N. de Jong 1899 - 1980	181
Ds. H.v.d. Ham	Ds. N. de Jong in Den Haag I	193
Ds. H.v.d. Ham	Ds. N. de Jong in Den Haag II	205
Ds. H.v.d. Ham	Ds. N. de Jong in Den Haag III	216
Ds. H.v.d. Ham	Uit het leven van dominee De Jong	230
Ds. A. van Heteren	De Afscheiding	241
Ds. A. van Heteren	Ds. H. de Cock	251
Ds. A. van Heteren	Ds. H. de Cock	263
Ds. A. van Heteren	Ds. H. de Cock	275

Hard op denken

Ds. P. den Butter	Doorstart	121
Ds. P. den Butte	Christus plant Zijn kerk	133
Ds. P. den Butter	Kerkplanting -3: Samaria-Antiochië	144
Ds. P. den Butter	Kerkplanting-4: Ambtsdragers	155
Ds. P. den Butter	Kerkplanting-5: Dwaalleer	179
Ds. P. den Butter	Kerkplanting-6: Jood en Griek	190
Ds. P. den Butter	Kerkplanting-7: Rondom Rotterdam	203
Ds. P. den Butter	Kerkplanting-8: Nieuwe vormen	215
Ds. P. den Butter	Kerkplanting-9: Integratie of segregatie	239

Verklaring Curatorium

Ds. P. Roos	korte reactie	134
-------------	---------------	-----

Boekbesprekingen

Ds. J. van Amstel	Over Gods leiding gesproken	266
-------------------	-----------------------------	-----

Michiel Bakker	Thuis in het beloofde land	74
Don Batten e.a.	Hoe bestaat het!	158
Dr. M.A. van den Berg e.a.	Van Noyon tot Genève	158
	tien woonplaatsen van Calvijn	
John Blanchard	De boom en zijn vruchten	168
Ds. G. Boer	Het hart naar Boven	147
J. Bout en N.J. Spaan	Een zwerver in de wildernis	242
Ruth Bryan	De onnaspeurlijke rijkdom van Christus	265
Lydia Buksbazen	Zij zochten een stad	195
Johannes Calvijn	Het gulden boekske, deel 5	169
Comm. Gen. Synode Geref. Gem. 2007	De heilige huwelijke staat	243
Diversen	Div. kinderboeken	22
Diversen	Verzameling preken van div. Chr. Geref. predikanten	157
Ds. A.A. Egas en ds. L.M. Jongejan	Waarom?	38
Ebenezer Erskine	Op reis naar een beter vaderland	279
John Flavel	Volbracht, de zeven kruiswoorden	85
John Flavel	De tafel toegericht	279
A. Groothedde e.a.	De kerk in het midden	196
Abraham Hellenbroek	De zonde van onwil, nummer 6	170
Matthew Henry	Een huis voor de Heere	253
R. Hoogerwerf-Holleman	Verlost van Spaanse banden	267
B. Hooghwerff	Het volk uit Abraham gesproten	218
Drs. Chr. Hovius	De maan bij Nacht	11
Ds. W. Chr. Hovius	Lichtende sterren	110
Ds. M.A. Kempeneers	De brief aan Filemon	171
Henri Keurhorst	De pijn van Job	195
Dr. H.F. Kohlbrugge	De beker der verlossingen	279
Jan de Kok	Een zwakke dienstknecht	267
Ds. G.P.M. van der Linden e.a.	Jaarboek van de Christelijke	
	Gereform. Kerken in Ned. 2009	99
Jodocus van Lodenstein	Uw lijden groot	85
Thomas Manton	Het gebed des Heeren	182
Robert Murray McCheyne e.a.	Ik voor u	265
Robert Murray McCheyne	Zo gij Zijn stem dan heden hoort	290
John Owen	Gewetensvragen opgelost	278
Ds. W. Pieters	De brief aan Efeze	170
Ds. W. Pieters	Bijbels ABC	267
Arthur W. Pink	Roemt Zijn deugden	242
Ds. P. van Ruitenburg	Tijdgeest, paperback	98
W. Schippers	Beter dan goud	122
W. Schippers	De Vleermuis	136
W. Schippers	Vijf boeken: Een zeemansvrouw,	
	De kok van Simpang, De zwerver,	
	Het Uilennest en Klavervier	278
Laurens Snoek	Reformatorisch en Evangelisch	122
C.H. Spurgeon	Vlees en Geest	22
C.H. Spurgeon	Aangaande mij en mijn huis wij zullen de Heere dienen	48
C.H. Spurgeon	De stem des bloeds	219
C.H. Spurgeon	Aller oog zal Hem zien	220
Venema	Levend water	109
W. Visser	Adoptie...een zoektocht	159
Ds. K. Visser	De brief van Judas	183
Geesje Vogelaar-van Mourik	Het Smalle Pad	22
Jubileumboek Vlaardingen	Eben-Haëzer	63
L. Vogelaar	Van zee tot zee zal hij regeren	63
Ds. A.A.F. van de Weg e.a.	Venster op de eeuwigheid	254
	Hel en hemel bij de puriteinen	
Paul Wells	De ergernis van het kruis	97
Ds. A. v.d. Zwan	Onbezweken trouw, Op weg met aartsvader Jakob	278

Dagboeken

Calvijn	Een woord voor elke dag	169
De Banier	Dagboek kalender 2010	244
Diverse auteurs	Dagboek kalender 2009	11
Diverse auteurs	Voor Hart en Huis	11
Randall J. Pederson	Wandel voor Mijn aangezicht	74
Ds. D.J. Budding e.a.	Bijbels dagboek 2010	268

Varia

SGZZH	12
Kadervorming LCJ	23
Instrumentale klanken in Hasselt	32
LCJ benoemt Van Vianen tot bureaumanager	39
Jubileumconcert, SGP-jongeren 75 jaar	24
Psalmzangdag in teken van Calvijn	39
Deputaten "Pastoraat in de gezondheidszorg" Chr. Geref. Kerken	49
Congres identiteit en onderwijs, 5 maart 2009	50
Manager Dienstenbureau	50
Rouwadvertenties br. A. Beukers	51
Stichting Messias belijdende Joden	52
Bonisa Zending	75
Dienstenbureau - Diaconaat	135
Zendingsmiddag Chr. Geref. Kerk, Damwoude	148
Zendingsdag classis Utrecht	148
Zin om dit seizoen mee te doen.....?	195
Deputaten Geestelijke Verzorging Militairen GKv en CGK	196
Jaarlijkse psalmzangavond t.b.v. Stéphanos in Kampen	207
Kinderloosheid in kerk en omgeving	207
LCJ 23 + Bijbelstudieconferentie	208
LCJ 16+ Jaarlijks jeugdappel, 31 oktober	232
Najaarsactie SEZ	243
GBS; De Bijbel, het volmaakte kompas	244
Hudson Taylor St. Bijbelse Hulpverlening China	279
LCJ 16+ Bijbelstudieconferentie voor jongeren van 16-25, febr. en maart 2010	289
Evangelisatiewerk Oost-Vlaanderen; sollicitatie Evangelist (fulltime)	290
Stéphanos; Geef William een toekomst!	292

Persbericht

LCJ en HHJO bekrachtigen samenwerking	47
Psalmzangdag in teken van Calvijn	48
Themanummer over het rijk van David en Salomo	48
Adoptievereniging Gereformeerde gezindte	62
Landelijke ambtsdragersconferentie CGK	62
COGG-Contactorgaan Gereformeerde Gezindte, Conferentie. 02-04-09	76
Christelijke Gereformeerde bezinningskring binnen de classis Leeuwarden	76
Vrijdag 03-04-09, onderwerp: "Waar is ons kind."	
Algemene ledenvergadering VGS, 04-04-09, toekomst Ref. onderwijs	76
MBuma-Zendingsdag - Utrecht	85
Hoe bestaat het? Bijeenkomst over schepping en evolutie	86
Rotterdam-West, Passie en Paaszangavond, 3 april 2009	87
Passie & Paasconcert Bovenkerk- Kampen	87
Vorbereiding op je huwelijk onmisbaar, 20-06-09	99
Kruispuntconferentie, 08-06-2009	99
Oranjeconcert, Bovenkerk, Kampen, 25-04-09	99
Zendingsdag, Chr. Geref. Kerk, Elburg, Vrijheidsstraat 1, 22-07-09	99
Jaarvergadering Gent, 11-05-09, Dordrecht, "Krooswijkhof"	99

Haamstede Conferentie	110
Urk, Ebenhaëzer, boek met de titel: "De Wederkomst van Christus"	112
Studeren aan de Theologische Universiteit Apeldoorn	121
Cursus Geestelijke Vorming, Middelharnis/Sommelsdijk	121
Laatste kerkdienst Rotterdam-West	159
SSNR congres, 19 sept. 2009, Vroomheid bij Calvijn en de Geref. traditie	171
Reformatorische studentenvereniging Depositum Custodi	171
Revoke, bijeenkomst 14 november 2009 in hogeschool "Driestar Educatief"	252
Thema: Kinderloosheid in kerk en omgeving, spreker ds. K. Visser	
Symposium op de VU zaterdag 21 november 2009,	252
Thema: "De praktijk der godzaligheid" Sprekers: prof. dr. L.F. Groenendijk,	
Prof. dr. A. Baars, prof. dr. W. op 't Hof en J. van de Kamp M.A.	
LCJ- Voorbereiding op je huwelijk: onmisbaar, zaterdag 12 december	252
CGK te Harderwijk.	
Betreft: China voor Christus: totale opbrengst 98.797,30 Euro	277
Jaarlijkse Israëldag, dinsdag 29 december	277

Boekbesprekingen

Ds. W. Harinck, Gedoopt, gebonden, 96 blz., € 9,90, Uitgeverij Den Hertog, Houten, ISBN 978-90-331-2235-4. Dit boekje behoort tot de serie 'Thema's voor tieners' die wordt uitgegeven in samenwerking met de Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten. Het boekje bevat de volgende hoofdstukken: 1. Meer dan de buitenkant. 2. Een bijzondere band. 3. Tekenen van trouw. 4. Gevonden door God. 5. Apart van de wereld. 6. Van kind tot kind. 7. Toch gedoopt. 8. Worstelen als Jakob. In het zesde hoofdstuk wordt ingegaan op de kinderdoop. Terecht wordt opgemerkt dat de kinderdoop ook al in de tijd van de Reformatie ter discussie stond. Ook nu is dat weer het geval. De kritiek op de kinderdoop kun je samenvatten in drie punten: In de Bijbel staat nergens iets over de kinderdoop, de doop is een sacrament dat om geloof vraagt en er dient eerst onderwijs gegeven te worden voordat de doop plaatsvindt. Beknopt beantwoordt de auteur deze kritiek op een manier die heel goed te begrijpen is door onze tieners. Het Oude en Nieuwe Testament vormen een eenheid, zo stelt de auteur terecht. We lezen op blz. 68 en 69 "Mensen die het argument gebruiken dat het Nieuwe Testament niet over het dopen van kinderen spreekt, vinden vaak het Oude Testament niet belangrijk. Maar het Oude en Nieuwe Testament horen bij elkaar: het

Nieuwe Testament is de vervulling van het Oude Testament. Als je eerlijk de Bijbel leest, kom je in het Oude Testament de doop al tegen in de besnijdenis. Dat was het teken van het verbond voordat de Heere Jezus in de wereld kwam. De doop is in de plaats van de besnijdenis gekomen. Het is dan ook helemaal niet nodig dat de Heere in het Nieuwe Testament zegt dat het doopbevel ook voor kinderen geldt. Dat is voor de apostelen en de eerste christenen vanaf het begin duidelijk geweest. Als het gaat om de noodzaak van het geloof geldt dat de doop geen geloofsteken is maar een verbondsteken, blz. 71. Als je de doop tot een geloofsteken maakt, dan wordt de eigen keus belangrijker dan Gods verkiezen. De nadruk komt dan op het geloof te liggen in plaats van op Gods belofte, blz. 72. Maar spreekt de Bijbel dan niet over de volgorde geloof en doop? Denk hierbij aan Markus 16:16. Daar staat "Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet geloofd zal hebben, zal verdoemd worden." Terecht lezen we dan op blz. 73 "Je moet bij zo'n tekst denken aan de doop van een volwassene, zoals dat nu nog gaat op het zendingsveld of als iemand door het evangelisatiewerk tot bekering komt. Dan wordt zo iemand als volwassene gedoopt." "Wie zegt dat het geloof aan de doop vooraf moet gaan sluit de kinderen bui-

ten het verbond van God." Tenslotte een enkele regel die we lezen op blz. 94: "Voel je dat je je moet bekeren en dat je het niet kan? Dan ben je een gezegend mens. Ga dan de weg van Jakob die worstelde met God. Zo kreeg hij de zegen. Op je knieën voor God is de beste plaats. Hij laat geen bidder staan. Hij heeft het beloofd: 'Bidt, en u zal gegeven worden; zoekt, en gij zult vinden; klopt en u zal opengegaan worden.' Voel maar aan je gedoopte voorhoofd. Daar heeft God het bevestigd. Het is waar dat Hij nooit heeft gezegd: 'Zoek Mij tevergeefs.'"

Laurens Snoek, Waarom zou ik... de Bijbel lezen? Gebonden, 69 blz., Uitgeverij Den Hertog, Houten, € 9,90, ISBN 978-90-331-2226-2. Dit boekje is speciaal voor jongeren geschreven. Van dertig verschillende kanten wordt de vraag uit de titel belicht. Enkele antwoorden uit dit ook voor de jongeren begrijpelijke boekje willen we doorgeven. Het eerste antwoord dat de auteur geeft luidt als volgt: "God wil dat je Zijn Woord leest." Op school worden heel wat vakken gegeven. Bijvoorbeeld geschiedenis. Daar hoort een boek bij. Een leraar zal toch niet zeggen: Jullie hebben een boek moeten aanschaffen, maar je hoeft het van mij helemaal niet open te doen. Je krijgt een repetitie, maar laat het boek gerust dicht. Zo werkt dat niet. Zo is het ook met de Bijbel.